

Modern Education Society's

NESS WADIA COLLEGE OF COMMERCE

19, Prin. V. K. Joag Path, Pune - 411 001. Maharashtra State (India)

Website : www.nwcc.mespune.org

Senior College ID/No. : PU/PN/C/021/1969

Senior College Code No. : 060 Junior College Code No. : J.I 1.15.003

Re-accredited by NAAC (2023-2028)

Affiliated to the University of Pune and Recognised by Government of Maharashtra

Recognised Under Section 2(f) and 12(B) of UGC Act, 1956

College (O) : 020-26167024 / 26160909

Fax : 020-26163149 / 26160572

E-mail : nesswadiacollege@gmail.com

अत्यंत महत्वाचे

२१.०८.२०२५

सूचना

दिव्यांगजन विद्यार्थ्यांसाठी पोस्ट मॅट्रिक शिष्यवृत्ती योजना २०२५ - २६
Post Matric Scholarship For Students With Disability
(11th, 12th COMMERCE)

केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे मार्फत राबविण्यात येणा-या दिव्यांगजन विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी आर्थिक सहाय्य करणे या उद्देशाने दिव्यांगजन विद्यार्थ्यांसाठी पोस्ट मॅट्रिक शिष्यवृत्ती योजना राबविण्यात येते. सन २०२५-२६ मध्ये सदर शिष्यवृत्ती योजनेकरीता नवीन मंजूरीचे (Fresh) आणि नुतनीकरणाचे (Renewal) अर्ज ऑनलाईन (Online) पद्धतीने एन.एस.पी पोर्टल वरून मागविण्यात येत आहेत ऑफलाईन (Offline) पद्धतीने भरलेले अर्ज कोणत्याही परिस्थितीत स्वीकारले जाणार नाहीत. नवीन मंजूरीसाठी केंद्रशासनाकडून गुणवत्ता यादी (Merit List) तयार करण्यात येते विद्यार्थ्यांना मंजूर झालेल्या शिष्यवृत्तीची रक्कम केंद्रशासनामार्फत थेट विद्यार्थ्यांच्या खात्यात (Under DBT Mode) जमा करण्यात येते.

किमान पात्रता व अटी :

१. अपंगत्व टक्केवारी ४० टक्के किंवा त्यापुढील असावी.
२. मागील वार्षिक परीक्षेत उत्तीर्ण झालेला असावा.
३. अर्जदार इतर कोणत्याही शिष्यवृत्ती योजनेचा / स्टायपेंड चा लाभार्थी नसावा.
४. अर्जदाराच्या पालकांचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न मर्यादा रु २.५० लाख पर्यंत असावे.
५. एका कुटुंबातील फक्त दोन अपत्यांना सदर योजनेचा लाभ घेता येईल. (जर दुसरे व तिसरे आपत्य जुळे असतील तर सदर योजनेचा लाभ घेता येईल)

दिव्यांगजन विद्यार्थ्यांसाठी पोस्ट मॅट्रिक शिष्यवृत्ती योजनाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार पात्र व इच्छुक विद्यार्थ्यांनी नवीन मंजूरीसाठी व नूतनीकरणासाठी www.scholarships.gov.in या संकेतस्थळावर ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज भरणे आवश्यक आहे.

विद्यार्थ्यांसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्याची अंतिम मुदत दि. ३१.०८.२०२५ ही आहे.

सर्व विद्यार्थ्यांनी शिष्यवृत्ती ऑनलाईन अर्ज भरून सर्व कागदपत्रासह मुदतीत शिष्यवृत्ती काउंटर नं ३ वर जमा करावा

अधिक माहितीसाठी दिव्यांगजन विद्यार्थ्यांसाठी पोस्ट मॅट्रिक शिष्यवृत्ती योजना २०२५ - २६

महाराष्ट्र शासन ची जाहिरात पहावी.

21-8-25
प्राचार्या

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण)
४१२, ई- बहिरट पाटील चौक, मॉडेल कॉलनी
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१६

web: www.dhepune.gov.in

E-mail: schol.dhepune@gov.in

फोन नं. ०२०/२९७०७०९८

क्र.उशिसं-शिष्य/दिव्यांगजन/२०२५-२६/ E-१९९३६०८

दिनांक ०७/२०२५

परिपत्रक

प्रति,

सर्व विभागीय सहसंचालक,
उच्च शिक्षण,

विषय : केंद्रशासनाच्या दिव्यांगजन सशक्तिकरण विभाग, सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे मार्फत राबविण्यात येणा-या दिव्यांगजन विद्यार्थ्यांसाठी पोस्ट मॅट्रिक शिष्यवृत्ती योजना सन २०२५-२६ च्या अंमलबजावणीबाबत .

संदर्भ : केंद्रशासनाचे पत्र क्रमांक- File No. Z-११०१७/१८/२०२२-SCH, दि.०४.०७.२०२५

उपरोक्त विषयाबाबत संदर्भीय पत्रान्वये कळविण्यात येते की, भारतसरकार दिव्यांगजन सशक्तिकरण विभाग, सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे मार्फत दिव्यांगजन विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी आर्थिक सहाय्यक करणे या उद्देशाने दिव्यांगजन विद्यार्थ्यांसाठी पोस्ट मॅट्रिक शिष्यवृत्ती योजना राबविण्यात येते. सन २०२५-२६ मध्ये सदर शिष्यवृत्ती योजनेकरीता नविन मंजूरीचे (Fresh) आणि नूतनीकरणाचे (Renewal) अर्ज ऑनलाईन पद्धतीने एनएसपी पोर्टल वरून मागविण्यात येत आहेत. ऑफलाईन पद्धतीने भरलेले अर्ज कोणत्याही परिस्थितीत स्विकारले जाणार नाहीत. नवीन मंजूरीसाठी केंद्रशासनाकडून गुणवत्ता यादी तयार करण्यात येते. विद्यार्थ्यांना मंजूर झालेल्या शिष्यवृत्तीची रक्कम केंद्रशासनामार्फत थेट विद्यार्थ्यांच्या खात्यात (Under DBT Mode) जमा करण्यात येते.

सदर शिष्यवृत्ती XI,XII, Post-Matriculation Diploma/Certificates, Bachelor's Degree or Diploma in India, Master's Degree/Diploma from any University recognized by UGC/AICTE या अभ्याक्रमासाठीचे विद्यार्थी अर्ज भरण्यासाठी पात्र आहेत.

किमान पात्रता व अटी :

१. दिव्यांगत्व टक्केवारी ४० टक्के किंवा त्यापुढील असावी.
२. मागील वार्षिक परिक्षेत उत्तीर्ण झालेला असावा.
३. अर्जदार इतर कोणत्याही शिष्यवृत्ती योजनेचा/ स्टायपेंड लाभार्थी नसावा.
४. अर्जदाराच्या पालकांचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न मर्यादा रु.२.५० लाख पर्यंत असावे.

५. एका कुटुंबातील फक्त दोन अपत्यांना सदर योजनेचा लाभ घेता येईल (जर दुसरे व तिसरे आपत्य जुळे असतील तर सदर योजनेचा लाभ घेता येईल.)

ऑनलाईन अर्ज करण्याची कार्यपद्धती:-

१. दिव्यांगजन विद्यार्थ्यांसाठी पोस्ट मॅट्रिक शिष्यवृत्ती योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार पात्र व इच्छुक विद्यार्थ्यांनी नवीन मंजूरीसाठी व नूतनीकरणसाठी www.scholarshps.gov.in या संकेतस्थळावर आधार क्रमांक नमुद करून ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज भरणे आवश्यक आहे.
२. विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज करण्याची अंतिम मुदत दि.३१.१०.२०२५ ही आहे.
३. विद्यार्थ्यांना आधार आयडी (UDID) असणे व तसेच लाभार्थ्यांच्या नावे असलेल्या चालू स्थितीत (Operative/Active Mode) बँक खात्याशी सलग्न असणे आवश्यक आहे जेणेकरून शिष्यवृत्तीचा लाभ घेण्यासाठी आधार आधारित बायोमेट्रिक प्रमाणीकरण केल्यानंतर विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यामध्ये शिष्यवृत्तीची रक्कम जमा करणे सुलभ होईल.
४. विद्यार्थ्यांना अर्ज भरण्याकरिता दिव्यांगजन असल्याचे ओळखपत्र (UDID) असणे आवश्यक आहे.
५. अर्जदारांनी अर्ज प्राप्त करण्यासाठी विहित केलेल्या शेवटच्या तारखेच्या आत ऑनलाईन प्रणालीद्वारे त्यांचे अर्ज सादर करावेत. सर्व आवश्यक कागदपत्रे जसे की फोटो, वयाचा पुरावा, अपंगत्व प्रमाणपत्र, पालकांचे उत्पन्न प्रमाणपत्र, शिक्षण शुल्काची पावती अंतिम शैक्षणिक पात्रता प्रमाणपत्र इ. विहित नमुन्यात रीतसर भरलेले ऑनलाईन पद्धतीने अपलोड करणे आवश्यक आहे. तसेच वरील सर्व कागदपत्रासह आपल्या महाविद्यालयाकडे पुढील कार्यवाहीकरिता सादर करावेत.
६. ऑनलाईन अर्ज भरताना काही अडचण निर्माण झाल्यास आपल्या महाविद्यालय/संस्थेशी संपर्क साधून सदर अर्ज पूर्ण करून घ्यावा. तसेच उपरोक्त संकेतस्थळाच्या Homepage वरील SOP (Standard Operating Procedure) वाचून व समजून घेऊनच ऑनलाईन अर्ज भरावा.
७. जर उमेदवार एका राज्याचा कायमचा रहिवासी असेल परंतु दुस-या राज्यात शिकत असेल तर, सदर विद्यार्थ्यांच्या अर्जाची शिफारस त्या राज्याच्या शिक्षण/कल्याण विभागाने केली पाहिजे ज्याचा तो कायम रहिवासी आहे.
८. एखाद्या विद्यार्थ्याने खोट्या कागदपत्राद्वारे शिष्यवृत्ती मिळवल्याचे आढळल्यास, त्याची/तिची शिष्यवृत्ती त्वरित रद्द केली जाईल आणि दिलेली शिष्यवृत्तीची रक्कम अपंग व्यक्तींच्या सक्षमीकरण विभाग, सरकारच्या निर्णयानुसार वसूल केली जाईल. तसेच संबंधित विद्यार्थ्याला काळ्या यादीत टाकले जाईल आणि कोणत्याही योजनेतील शिष्यवृत्तीपासून कायमचे वंचित केले जाईल.
९. विद्यार्थ्याला शिष्यवृत्ती ज्या अभ्यासक्रमासाठी प्रदान करण्यात आली होती त्या अभ्यासाच्या विषयामध्ये विद्यार्थ्याने बदल केल्यास दिलेली संबंधित विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती रद्द करण्यात येईल.
१०. सदर शिष्यवृत्तीची रक्कम भारत सरकारच्या दिव्यांगजन सशक्तिकरण विभाग व्यक्तींच्या सक्षमीकरण विभागाच्या मार्फत देण्यात येते, परंतु ज्या अभ्यासक्रमासाठी शिष्यवृत्ती प्रदान देण्यात आलेली आहे तो

- संबंधित अभ्यासक्रम बंद केल्यास सदरहू विद्यार्थी शिष्यवृत्तीची रक्कम परत करण्यास जबाबदार आहे. तसेच विद्यार्थ्याला देण्यात आलेला देखभाल भत्ता १ एप्रिलपासून किंवा प्रवेशाच्या महिन्यापासून, यापैकी जे नंतर असेल, परीक्षा पूर्ण झालेल्या महिन्यापर्यंत, शैक्षणिक वर्षाच्या शेवटी देय असेल, परंतु जर विद्यार्थी महिन्याच्या २० तारखे नंतर प्रवेश घेतला असेल तर प्रवेशाच्या महिन्याच्या पुढील महिन्यापासून रक्कम देण्यात येईल.
११. मागील वर्षामध्ये देण्यात आलेल्या शिष्यवृत्तीच्या नूतनीकरणाच्या बाबतीत, अभ्यासाचा कोर्स सतत चालू असल्यास, मागील वर्षात ज्या महिन्यापर्यंत शिष्यवृत्ती दिली गेली होती त्या महिन्यापासून देखभाल भत्ता देण्यात येईल.
१२. विद्यार्थी जर एकाच वेळी दोन अभ्यासक्रमामध्ये शिकत असेल तर कोणताही एकाच अभ्यासक्रमासाठी शिष्यवृत्तीचा लाभ देण्यात येईल.
१३. दुरस्त शिक्षण (Distance Education) घेणारे विद्यार्थी देखील सदर शिष्यवृत्तीचा अर्ज भरण्यास पात्र असतील.
१४. तसेच शिष्यवृत्ती योजनेचा अर्ज भरणे करिता एक वेळ नोंदणी क्रमांक (OTR) व फेस-ऑथेंटिकेशन करणे आवश्यक असल्याने त्याबाबतच्या मार्गदर्शक सुचना नॅशनल स्कॉलरशिप पोर्टलवर उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या आहेत. सदरहू ओटीआर क्रमांकाद्वारे विद्यार्थ्यांनी नविन मंजूरीचे (Fresh) आणि नूतनीकरणाचे (Renewal) शिष्यवृत्ती अर्ज भरावेत.

शिष्यवृत्ती वितरणाची पद्धत :-

- शिष्यवृत्ती योजनेसाठी निवड झालेल्या नवीन मंजूरीचे व नूतनीकरणाचे विद्यार्थ्यांना DBT मोडद्वारे आधारशी लिंक केलेल्या त्यांच्या बँक खात्यात शिष्यवृत्तीची रक्कम थेट जमा केली जाईल.
- नवीन मंजूरीच्या विद्यार्थ्यांसाठी योजनेचा लाभ संपूर्ण देशात देण्यात येत असल्याने राज्य सरकारच्या संबंधित विभाग/नोडल अधिका-याने केलेल्या ऑनलाईन पडताळणीच्या आधारे आणि अपंग व्यक्तींच्या राज्यनिहाय लोकसंख्येची टक्केवारी लक्षात घेऊन, राज्यवार प्राप्त झालेल्या नवनी मंजूरीच्या अर्जांची संख्या पैकी पात्र अर्जांच्या एकूण संख्येच्या संबंधात टक्केवारीच्या अटींमध्ये रुपांतरित केली जाईल आणि त्यानंतर अपंग व्यक्तींच्या राज्य निहाय लोकसंख्येची सरासरी टक्केवारी आणि पात्र अर्जांची राज्यनिहाय टक्केवारीवर आधारित राज्यनिहाय शिष्यवृत्तीच्या लाभार्थ्यांची संख्या निश्चित केला जाईल. तसेच लाभार्थ्यांच्या निवडीसाठी योग्यता निकष अपंगत्व प्रमाणपत्रात दर्शविल्यानुसार अपंगत्वाची ४० टक्केवारी असलेला विद्यार्थी अर्ज करण्यास पात्र असेल व समान दिव्यांगत्व टक्केवारी असेल तर ज्या विद्यार्थ्यांचे वय जास्त आहे त्या विद्यार्थ्यांस निवड यादी मध्ये प्राधान्य देण्यात येईल.
- नूतनीकरणाच्या विद्यार्थ्यांसाठी जे विद्यार्थी अर्जांची अंतिम पडताळणी केंद्रशासनामार्फत केल्यानंतर पात्र ठरलेल्या अशा सर्व विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीची रक्कम देण्यात येईल.